

Джарун Хашорой субарга

Джарун Хашорой субарга хадаа Бурхан багшын (Шигэмүниин) түрөөдүй байхада, Гашаб (Кашьяпа) бурханай галабта баригдаһан шүтөөн болоно.

Арьяа Баала бүхы амитанда туһалха гэжэ ехэ буян хэһэн байна. Бүхы зон жаргалтай болоо гэжэ һанахадань, үбшэн зон үбдэһэн зандаа, хүгшэн зон һаһатай боложо, зоболон дууһаагүй байба. Ехэ гомдожо, нюдэнһөө нулимса дуһаажа, бархирһан юм гэхэ.

Тиигээд Арьяа Баала хоёр нулимсаяа абаад, хүндэ туһа болог лэ гэжэ сэдхээд, сүршэжэрхиһэн гэхэ. Тэрэ хоёр нулимсань хоёр һайхан басагад боложо түрэхэн байгаа.

Апурна басаган байгаалида аргагүй дуратай байгаа. Сэсэг соогуур сэнгэжэ ябатараа, сэсэг таһалһан нүгэлтэй. Энэ нүгэлөөрөө Апурна Непал орондо Шамваара гэжэ нэрэтэй эхэнэр боложо түрэбэ. Тэрэ дүрбэн хүбүү түрэхэн юм. Хүбүүдынь томо болобо. Шамваара нангин субарга бариха гэжэ шийдэбэ. Хаанһаа зүбшөөл эриһэн байгаа. Хаан “зай, бариш даа, гэдэргээ харгы үгы” гэжэ хэлэхэн гэхэ. Джарун Хашор гээшэмнай “гэдэргээ харгы үгы” гэхэн удхатай болоно. Иигэжэ бурхадай, боди саданарай ухаа ниилүүлһэн шүтөөн болоһон юм. Энэ субаргын гол удхань юуб гэхэдэ, бүхы бурхадай ухаан бэлигынь тэрээндэ шэнгэхэн гэхэ.

Джарун Хашорой субарга

Джарун Хашорой субарга хадаа Бурхан багшын (Шигэмүниин) үшөө түрөөдүй байхада, Гашаб (Кашьяпа) бурханай галабта баригдаһан шүтөөн болоно. Гүнзэгы удхаараа иимэ болоно.

Арьяа-баала бүхы амитанда туһалха гэжэ оролдоод, харгы гаргажа, бүхы зониие нигүүлэхы сэдхэлтэй болгохо гэжэ, ехэ буян хэһэн байна. Бүхы зон жаргалтай болоо гэжэ найдаад, харахадань, үбшэн зон тэрэл үбдэһэн зандаа, хүгшэн зон һаһатай боложо, зоболон дууһаагүй байба. Ехэ гомдожо, нюдэнһөө нулимса дуһаажа, бархирһан юм гэхэ.

Тиигээд Арьяа баала хоёр нулимсаяа абаад, энэмнишье хаа, хүндэ туһа болог лэ гэжэ сэдхээд, сүршэжэрхийнэн байгаа. Тэрэ хоёр нулимсань хоёр найхан басагад боложо түрэнэн байгаа.

Апурна басаган байгаалида аргагүй дуратай байгаа. Сэсэг соогуур сэнгэжэ ябатараа, табан сэсэг таһалжархийнэн нүгэлтэй байгаа. Тэрэ нүгэлөөрөө Апурна Непал орондо Шамваара гэжэ нэрэтэй эхэнэр боложо түрэнэ. Тэрэ адуушанһаа, нохойшонһоо, гахайшанһаа, шубуушанһаа дүрбэн хүбүү түрэнэн юм.

Эдэ хүбүүдэйнгээ томо болоходо, Шамваара бүхы зондо хэрэгтэй нангин субарга бариха гэжэ шиидээ. Тиигээд хаанда ошожо, зүбшөөл эрийнэн байгаа. «Зай, бариш даа, гэдэргээ харгы үгы» гэжэ хаан хэлэнэн байна.

Тиимэ болохолоороо Джарун Хашор гээшэмнай «гэдэргээ харгы үгы» гэнэн удхатай болоно.

Дүрбэн жэл соо барилга хэнэн хойноо Шамваара хүгшэн мордоод, ондоо түбидэ түрэнэн юм. Хүбүүдынь субаргаяа долоон жэл соо барижа дүүргэбэ. Тиихэдэнь бүхы боди саданар, тэнгэринэр сугларжа бүхы Бурхадай, боди саданарай ухаа ниилүүлэн шүтөөн болоһон юм. Бүтээд байхадань, хүншье хаа, адагуусаншье хаа, бүхы найн юумэн хүсэлдэг лэ гэнэн тангариг табиба. Дүрбэн хүбүүдшье тангариглаба. Адуушанай хүбүүн хойто наһандаа Түбэд орондо буддын шажан дэлгэрүүлхэ Тисрон Дивзан хаан болохоб гэбэ. Гахайшанай хүбүүн дэлхэй дээрэ Бурхан багшын ном дэлгэрүүлхэ гээд, аргагүй ехэ Шивацо боди сада боложо түрэнэн байна. Нохойшоной хүбүүн Бадма Лёнхобо сэсэг сооһоо түрэнэ, энэ шажаниие аршалжа, лама багша боложо түрэнэб гээд, Бадма Самбаава болобо. Дүрбэдэхи шубуушанай хүбүүн Вамитишер гэжэ нэрэтэй номой хаан, Римбуушэ боложо, Түбэдтөө, ондоошье орондуудта Бурханай ном дэлгэрүүлэн намтартай юм.

Энэ түүхэнь түбэд хэлэн дээрэ бэшэгдэнэн «Джарун Хашорой намтар» гэнэн ном соо найруулагдаһан байдаг. Энэ ном урдань Буряд орондомнай ехээр дэлгэрэнги байгаа. Түбэдэй даяаншад, манай эндэнэ тиишээ зорихон мүргэлшэд

«ехэ гороо» хэхэдээ, Непал хүрэжэ, Джарун Хашорой субаргада заатагүй мүргэдэг байһан юм.

Энэ субаргын гол удхань юуб гэхэдэ, бүхы бурхадай ухаан бэлигынь тэрээндэ шэнгэһэн байна. Тиихэдэ хэншье хаа мүргэхэдөө, аргагүй ехэ буянда хүртэдэг, ном үзэхэдөөшье хурса болодог жэшээтэй.

Б.Баяртуев

